

Posudek diplomové práce **Bc.Moniky Eretové** :

Sepulkrální tvorba Franty Úprky

Diplomová práce Moniky Eretové je zaměřena na výraznou část díla sochaře Franty Úprky (1868 - 1929), kterému se jeho autor věnoval od roku 1905 až do své smrti. Autorka vytvořila katalog třiceti identifikovaných realizací na hřbitovech v Praze, na Moravě i na Slovensku, které vesměs navštívila. Náhrobky popisuje včetně zachycení jejich současného stavu a u každého podává podrobnou historii jejich vzniku, zahrnující jak údaje technického rázu, tak personalie, různě zajímavé z kulturně-historického hlediska.

Kromě této velmi užitečné dokumentace autorka zasazuje zmíněná díla do celkového kontextu Úprkovy tvorby a života, takže vlastně podává Úprkovu monografii. Uvědomuje si totiž, že i když sepulkrální tvorba má svá specifika, v případě Franty Úprky je tak silně propojena s jeho celkovým pojetím umění, že se tomu nelze vyhnout.

Proto je také velká část textu práce věnována otázkám zakotvení Úprky v jeho regionálním původu a dobové mytologii Moravského Slovácka, jeho vztahům ke slavnějšímu staršímu bratrovi malíři Jožovi Úprkovi, k uměleckému životu jihomoravského regionu spojenému zejména se založením a činností Sdružení výtvarných umělců moravských (SVUM) a obecnějším pohledům na fenomén výtvarného folklorismu, jak se rozvinul hlavně po památné Národopisné výstavě československé, pořádané roku 1895 v Praze.

Pro interpretaci Úprky jako sochaře a jeho místa v dějinách českého sochařství na začátku 20. století přidává Eretová důležitou pasáž o vztahu ke Stanislavu Suchardovi, která je zajímavá nejenom z ikonografického, ale i z výtvarně-formálního hlediska.

Úprkova funerální produkce byla i početně nejintenzivnější kolem roku 1912, kdy se mu podařilo dospět k osobitému projevu i po výtvarné stránce, kdy proti modelérskému přístupu v podání figury, posílenému v českém sochařství vlivem A. Rodina, uplatnil práci v kameni, ovlivňující svými požadavky příznivě monumentalitu funerálního pomníku (zajímavé by bylo v tom směru i větší srovnání s F. Bílkem). Eretová prokázala důvěrnou znalost a péli ve zpracování zadaného tématu a její diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Prof.PhDr.Petr Wittlich, CSc